

N:o 10.

Af Herr Bergman: Angående inskränkning af den enskilde skogsegarens i Norrbottens län rätt att afverka ungskog.

Tid efter annan har fråga uppstått om åtgärder för ordnandet af en sådan hushållning med landets skogar, att deras framtida bestånd icke äfventyrades, och genom Regeringens och Riksdagens beslut äro statens skogar numera ställda under ändamålsenlig vård och behandling, likasom hushållningen med enskildes skogar inom Norr- och Westerbottens läns lappmarker är betryggad genom Kongl. Maj:ts nådiga förordning den 30 Maj 1873 om afvittring i samma lappmarker. Hushållningen å öfrige enskilde hemmansegares skogar, särdeles i de nordligaste länen, lemna dock mycket öfrigt att önska, synnerligast sedan de senare årens mer och mer uppdrifna pris på skogseffekter framkallat en till öfverdrift gående afverkning, som hotar med skogarnes förstöring. — Inom Norrbottens län, der afverkningen å enskilda skogar för längre tid tillbaka vanligen endast omfattade till sågtimmer dugligt virke, nedhugges numera äfven den spädare växande skogen och apteras till så kallade sparrar, hvilka mången gång endast hålla omkring 4 tum i fyrkant. För en provins belägen på båda sidor om polcirkeln, och der snöfjellen utgöra de vestra och norra gränserna, har den växande skogen en stor och vigtig betydelse; — der fordrar den långa och kalla vintern icke blott bränmaterial till värme utan äfven byggnadsvirke till varma boningshus, hvartill åtgå betydliga kvantiteter fullmogen skog; — der är det skogarne som utgöra skydd mot de kalla och våldsamma fjellvindarne; — och slutligen får man icke förbise den inverkan, som skogarne onekligen hafva på den odlade jordens fruktbarhet, hvarom sorglig erfarenhet meddelas från främmande länder. När man derjemte känner, att det behöves omkring 200 år, innan ett timmerträd når mognad, så finner man af
hvilken

hvilken fara provinsens framtid hotas om den yngre växande skogen förstöres.

Med anledning häraf hafva representanterna vid Norrbottens läns landstings sammanträde förlidet år ansett nödigt vidtaga åtgärder för att skydda den växande ungsbogen från förödelse, och som sådant skydd ansågs icke kunna åstadkommas annorlunda än genom ett allmänt lagstadgande som hindrar tillgodogörandet af annan ungskog och annat omoget virke än det som afverkas till följd af en ordnad skogshushållning, så beslöt landstinget att till Kongl. Maj:ts nådiga pröfning öfverlemna ett i denna riktning upprättadt förslag till skogsordning för vården af de enskilda skogarna i Norrbottens län utom lappmarkerna, jemte underdånig anhållan att Kongl. Maj:t täcktes i öfverensstämmelse dermed utfärda nådig förordning.

Enär detta förslag till skogsordning otvifvelaktigt berör den enskilde skogsegarens rätt att hushålla med sin egendom, samt frågan således icke kan lösas annorlunda än genom Riksdagens medverkan, så får jag som min motion upptaga ofvan åberopade härhos bifogade förslag med vördsam anhållan,

att Riksdagen för sin del ville besluta, *antingen* en sådan inskränkning af den enskilde skogsegarens i Norrbottens län rätt att afverka ungskog som bifogade förslag till skogsordning för vården af de enskilda skogarna i Norrbottens län utom lappmarkerna angifver, — *eller ock* vidtaga andra verksamma lagstiftningsåtgärder för att bereda en sådan hushållning å enskildes skogar i nämnde län, som betryggar dessas framtida bestånd, och anhålles vördsamt om remiss till vederbörligt Utskott af denna motion.

Stockholm den 27 Januari 1874.

S. P. Bergman.

Underdånigt Förslag

till

**Skogsordning för värden af de enskilda skogarne i Norrbottens län,
utom lappmarkerna.**

§ 1.

Egare af fräse- eller skattehemman, hvilkas område är genom afvittring bestämdt, må, derest icke gällande resolutioner annat förmå, fritt nyttja sin enskilda skog så till husbehof som till afsalu, dock med de inskränkningar, här nedan stadgas.

§ 2.

Mom. 1. Afverkas träd, som icke håller minst 7 decimaltum i genomskärning (diameter) på ett afstånd af 16 fot från storändan, må, der afverkningen icke skett till följd af föreläggande vid laga skifte eller eljest med vederbörligt tillstånd, såsom i nästföljande § säges, det träd icke i form af sparre, pitprops eller annat rundvirke från orten afskeppas och ej heller till plank, bräder eller annat dylikt försågas eller intagas inom såginrättning eller inom område, som begagnas till sågplats, sågbacke eller sågränna vid såginrättning, af hvad beskaffenhet som helst. Vid ofvansagda mått får barken icke inberäknas.

Mom. 2. Der träd af den storlek, som i 1 mom. omförmäles, eller derutöfver, lemnar mera än en sågstock, vare egaren lika berättigad till fritt användande af den öfre delen af trädet eller toppstocken som af rotstocken, så framt det tydligen visar sig eller ådagalägges, att samma del är till toppstock att hänföra.

Mom. 3. Sparre, som är bilad så, att ursprungliga tjockleken vid 16 fots längd ej kan utrönas, skall, för att icke anses undermålig, vid sågade längd från storändan, rundt omkring med alla sidorna tillsamman-

tagna, hålla minst 20 decimaltum om densamma vid berörde längd är bilad till full skarp kant, men 21 decimaltum om vankanter finnas.

§ 3.

Mom. 1. Är skog af beskaffenhet att för dess ordentliga skötsel och vård erfordras, att virke af mindre än de i 1 mom. af föregående § nämnda dimensioner afverkas, må egare, som åstundar använda sådant virke för afskeppning eller till försågning anmäla sig hos vederbörande revierförvaltare, hvilken åligger verkställa den undersökning af skogen, som af omständigheterna påkallas. Finnes dervid slik afverkning vara med grunderna för en ändamålsenlig skogshushållning öfverensstämmande, må egaren fritt förfoga öfver det virke, skogen sålunda anses utan skada kunna lemna, dock med iakttagande att träd, som vid storändan håller 5 decimaltum eller mera i genomskärning, ej må afföras innan det genom förrättningsmannens försorg blifvit med kronomärke stämpladt. Vill egaren hafva virke jemväl af mindre dimensioner stämpladt, vare dertill berättigad.

Varder sådan förrättning begärd före den 1 Juni skall, der så ske kan och skogsegaren det äskar, undersökningen och utstämplingen företagas i sammanhang med de utsyningsförrättningar å kronans skogar, som under året förekomma. Verkställes förrättningen i sådan ordning, åligger det revierförvaltaren att, om möjligt, vid förrättningens slut eller i annat fall genast efter det årets alla utsyningsförrättningar inom socknen böra vara afslutade, emot bevis men utan lösen, tillställa sökanden eller dess ombud skriftligt instrument öfver utsyningen. Företages förrättningen särskildt vare sak samma. Underrättelse om besvärstid hos Skogsstyrelsen bör i syne-instrumentet meddelas. Hvad nu är sagdt lände till efterrättelse äfven der ordnad hushållning är å skogen införd.

Någon ersättning från skogsegarens sida för i denna skogsordning nämnda undersökningar och stämplingsåtgärder eger icke rum.

Mom. 2. Om undermåligt virke, som till följd af föreläggande vid laga skifte varder afverkadt, skall, der egaren vill använda det virket till afskeppning eller försågning, i tillämpliga delar gälla hvad här ofvan stadgadt är.

§ 4.

Upplåtelse af afverkningsrätt till skog under viss tid vare icke förbjuden; men sådan upplåtelse får ej ske för längre tid än högst 20 år och må ej ega rum i annan händelse, än att vederbörligen styrkes, att

hemmanet, efter afdrag af möjligen förut skedd afsöndring eller upplåten afverkningsrätt, ändå får kvar hvad för dess eget behof af skogsalster tarfvas; ty må in-teckning för afhandlingen ej meddelas förr än vederbörligen styrkt är, att hinder för afhandlingens bestånd i oförmälda hänseende ej möter.

Innehafvare af sådan afverkningsrätt vare i afseende på skogens vård underkastad samma bestämmelser som egaren.

§ 5.

Finnes träd af mindre dimensioner, än i 1 mom. af 2 § sagdt är, i form af sparre, pitprops eller annat rundvirke vid lastageplats förvaradt eller inlastadt för afskeppning från orten, eller finnes det intaget i såginrättning eller inom område som begagnas till sågplats, sågbacke eller sågränna vid såginrättning af hvad beskaffenhet som helst, skall samma virke, så framt det icke är behörigen stämpladt eller tydligen visar sig eller ådagaläggas att det är toppstock, vara förbrutet och den, som för gerningen är ansvarig, böta fem riksdaler eller mera till och med femhundra riksdaler.

För bearbetning, medelst försägning af undermåligt virke ansvare egaren af såginrättningen; för intagning af sådant virke vid såginrättning eller förvaring vid lastageplats den, som virket eger, samt för afskeppning och inlastning, hvarom ofvan förmäles, den, för hvars räkning afskeppningen eller inlastningen sker.

I afseende å virke, som redan är försågadt då det anträffas, skall hvad i denna § stadgas ega tillämpning i det fall, att lagligen styrkas kan, att varan är af undermåligt och ostämpladt virke tillkommen.

§ 6.

Redan hugget undermåligt, ostämpladt virke är ej underkastadt beslag, såvida tydligen visar sig eller styrkes, att detsamma är hugget innan denna förordning utkommit; och skall vederbörande jägeribetjening, der egaren till sin säkerhet så äskar, sådant virke med kronomärke förse.

§ 7.

Rätt att i beslag taga virke, som anses förbrutet, tillkomme allmän åklagare, tjänstemän och betjente vid Skogsstaten samt Tullstatens tjänstemän, desse sistnämnde inom hamn och lastageplats; men rättighet att

åtala öfverträdelse af denna Skogsordning ege endast allmän åklagare och jägeribetjening på sätt gällande författningar stadga; skolande förty tulltjenstemän, som gjort beslag, derom göra anmälan till någon af förenämnde tjenstemän, som dermed eger att lagligen förfara.

§ 8.

Rätt att till laga beifran hos vederbörande tjenstemän och betjente anmäla förbrytelser mot denna Skogsordning tillkomme äfven ledamot af kommunalnämnd, stadsfullmäktig samt den eller de, som af landsting och af kommunalstyrelse å landet eller i stad kunna varda dertill särskildt utsedda.

§ 9.

Böter, som i denna Skogsordning stadgas, samt medel, som inflyta genom försäljning af i beslag taget virke fördelas sålunda, att $\frac{1}{3}$ tillkommer kronan och $\frac{2}{3}$ åklagaren, dock att, derest annan dertill berättigad person verkställt beslaget, eller åtalet finnes anstaldt efter angivelse af någon, som enligt föregående 7 och 8 §§ är dertill behörig, desse sistnämnde af åklagareandelen erhålla hvardera lika lott som åklagaren.

§ 10.

I de delar, der denna Skogsordning icke innehåller särskilda bestämmelser, gälle hvad lag och författningar i allmänhet stadga.
